

Liikuntavastaavien verkostotapaaminen
Varhaiskasvatus
Etäyhteys, Teams -alusta

Tunneäly osana lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia

Mirja Köngäs
PhD of Philosophy
University Lecturer of Early Childhood Education
Faculty of Educational Science
University of Helsinki
Siltavuorenpenger 10
Room 218/p. 02941 29671
mirja.kongas@helsinki.fi

<http://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63145>

For free

www.ps-kustannus.fi/7003

- 15% (ovh. 39€)

- Tutkimus lasten tunneälystä

- Lasten näkökulma
- Video-toteutus
- Vapaa leikki
- Havainnointi

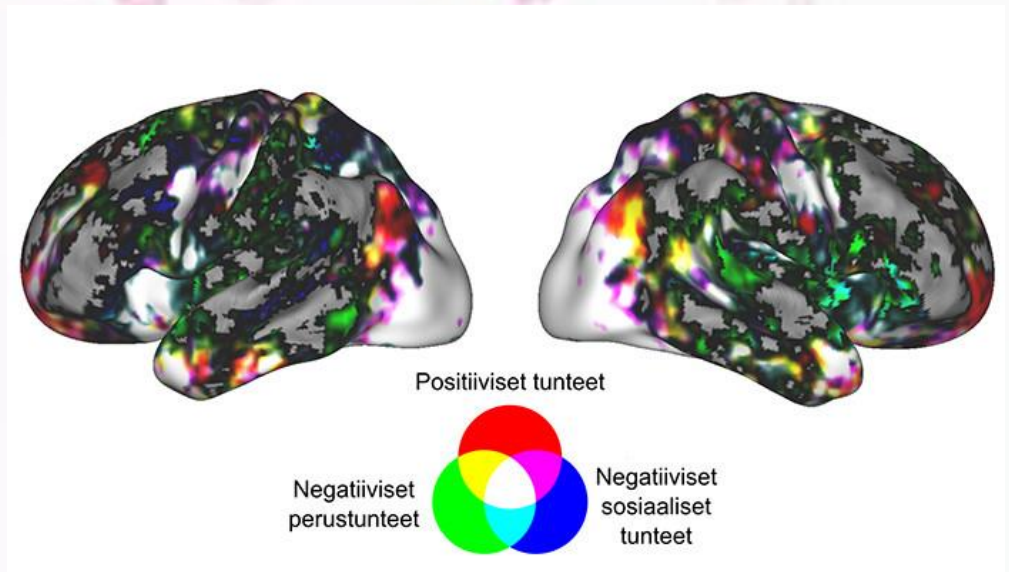
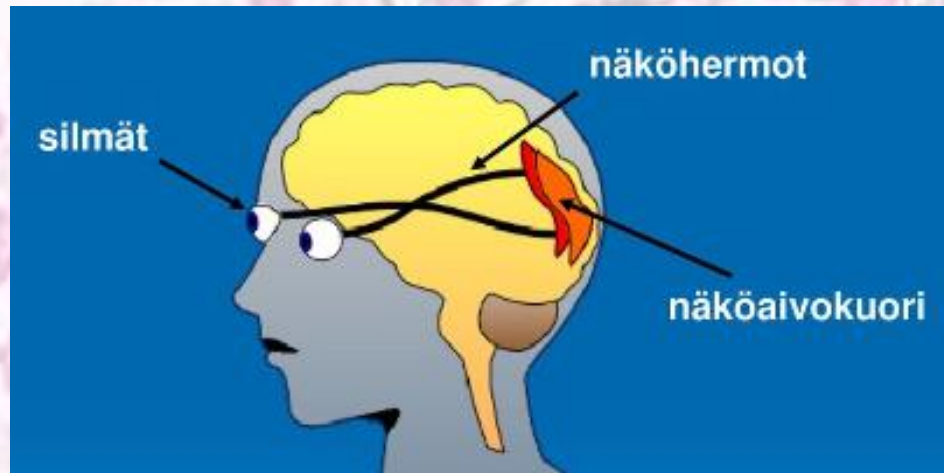

- Tulosten lisäksi rivien välistä

- Tunnekasvatuksen hiljaiset hetket
- Aikuisten todellisuus vs. lasten todellisuus
- Päiväkotiarjen stressitekijöitä

→ *Lasten keskinäinen kulttuuri on rikas emotionaalisen kehityksen tyyssija*

Aivojen tunnealueet (tunneäly)

Exercise and Mental Health

Brains and Gut Link

Tunteet ovat osa älykkyyttä

ÄLYKKYYS	TUNNEÄLY
G (general <u>intelligence</u>)	EI (<u>emotional intelligence</u>)
IQ (ÄÖ) (<u>intelligence quotient</u>)	EQ (<u>emotional quotient</u>)
Kyky oppia, soveltaa opittua ja ratkoa ongelmia, sekä hahmottaa erilaisia asioiden välisiä suhteita →	Kyky toteuttaa tiedon prosessointia omista ja toisten tunteista, sekä soveltaa kyseistä tietoa, tavalla, joka edistää yksilön hyvinvointia →
Taito ymmärtää ja käsitellä abstrakteja asioita	Taito ymmärtää omia kokemuksiaan ja tuntemuksiaan ja saada ne hyväksytysti nähtäväksi
On olemassa myös monia muita persoonallisuuden piirteitä, joita älykkyydosamäärä ei mittaa	On olemassa myös monia muita persoonallisuuden piirteitä, joita tunneällyn määritelmä ei kata

Tunteiden tunnistaminen

Tunteiden ymmärtäminen

Tunteiden sanoittaminen

Tunteiden
esiintuominen

Tunteiden
säättely

T
U
N
N
E
Ä
L
Y

 RULER

Yale Center for
Emotional Intelligence

- *Hierarkkinen rakentuminen*
- *Perustaito + syvemmät taidot*

Tunneälytaidot

Tunteiden tunnistaminen

- Onko tunne positiivinen/negatiivinen?
- Millaisen tunnelman tunne saa aikaan?

Mitä tunnen/toinen tuntee?

Tunteiden ymmärtäminen

- Mikä johti tähän tunnetilaan?
- Voiko tunteen takana olla toinen tunne?

Miksi tunnen/toinen tuntee siten?

Tunteiden sanoittaminen

- Millä sanoilla tunnetilaa voi kuvata?
- Miten voin sanoin ilmaista tunnetta?

Millä sanoilla tunnetta voisi kuvata/nimetä?

Tunteiden esiintuominen

- Auttaako tunteen ilmaisu itseisarvon toteutumiseen?
- Onko tunteen esiintuominen aito vai teeskennelty?

Mikä sopivin tapa tunteen ilmaisemiseen?

Tunteiden säätely

- Millaiset ajattelumallit johtavat hyvinvointiin?
- Mikä auttaa tasapainoon tunnekaappauksessa?

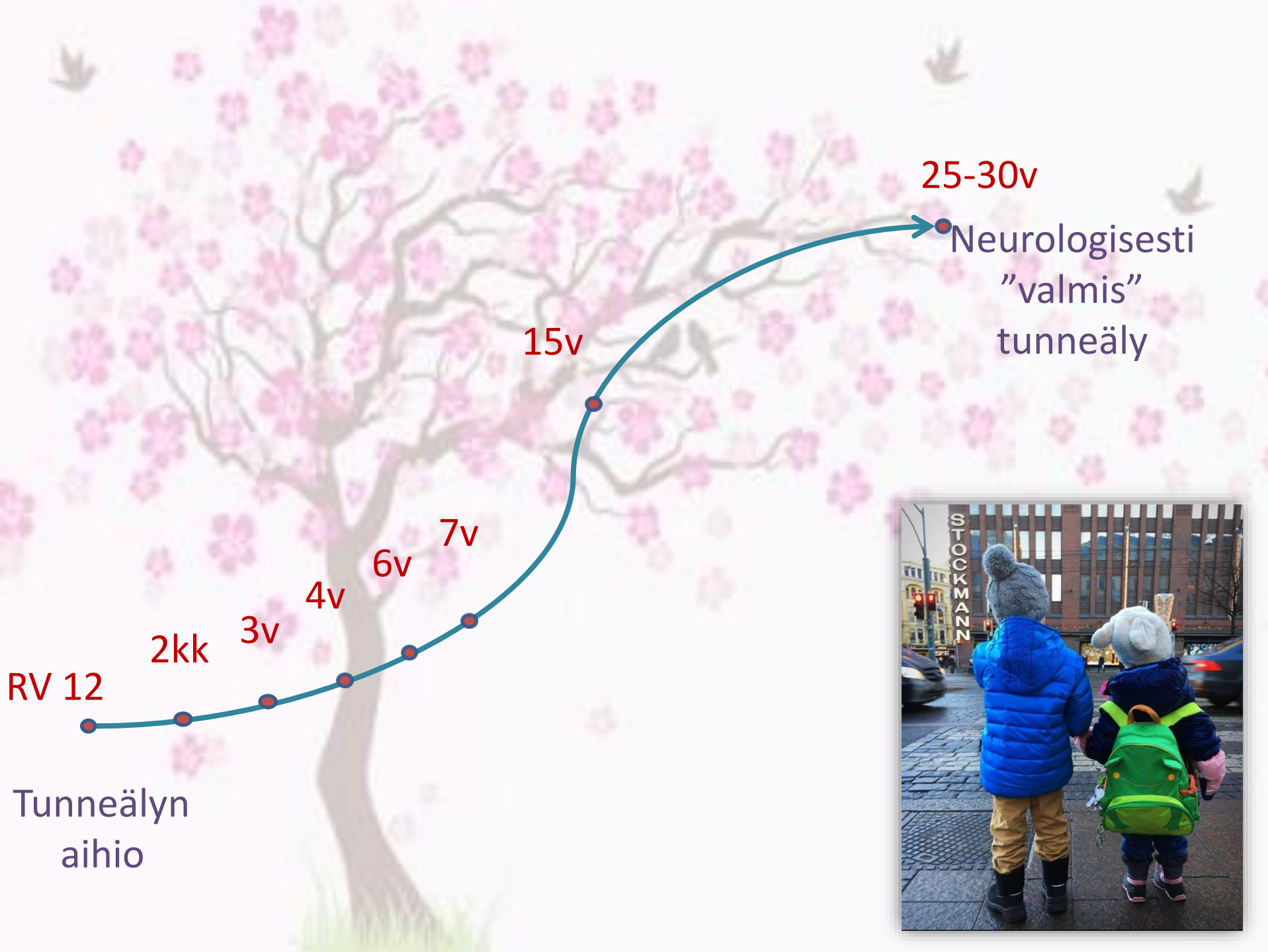
Onko tunne hyväksi minulle, millä keinoin voin lisätä/vähentää sitä?

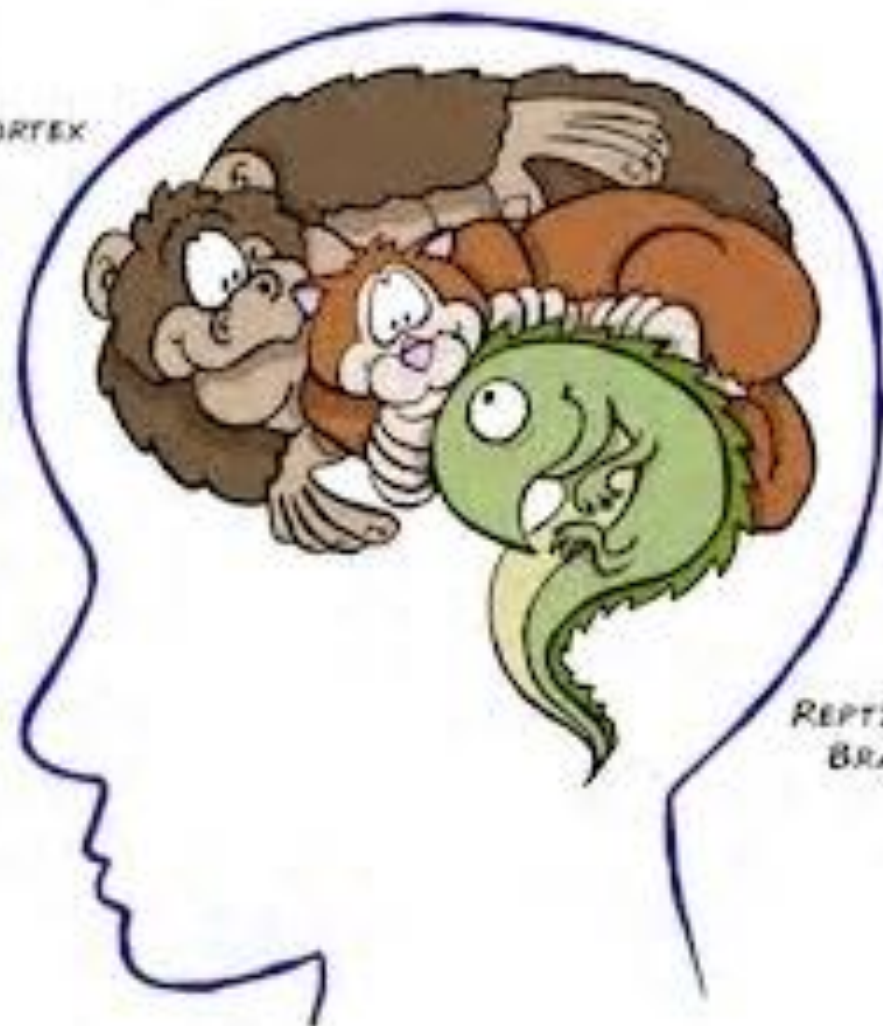
Tunneälyprofiilit

- Millainen olet tunneäly taidoissa tällä hetkellä?
- Esim. pisteytys
- Auttaa kohdistamaan tukitoimenpiteitä/opetusta/kasvatusta

NEOCORTEX

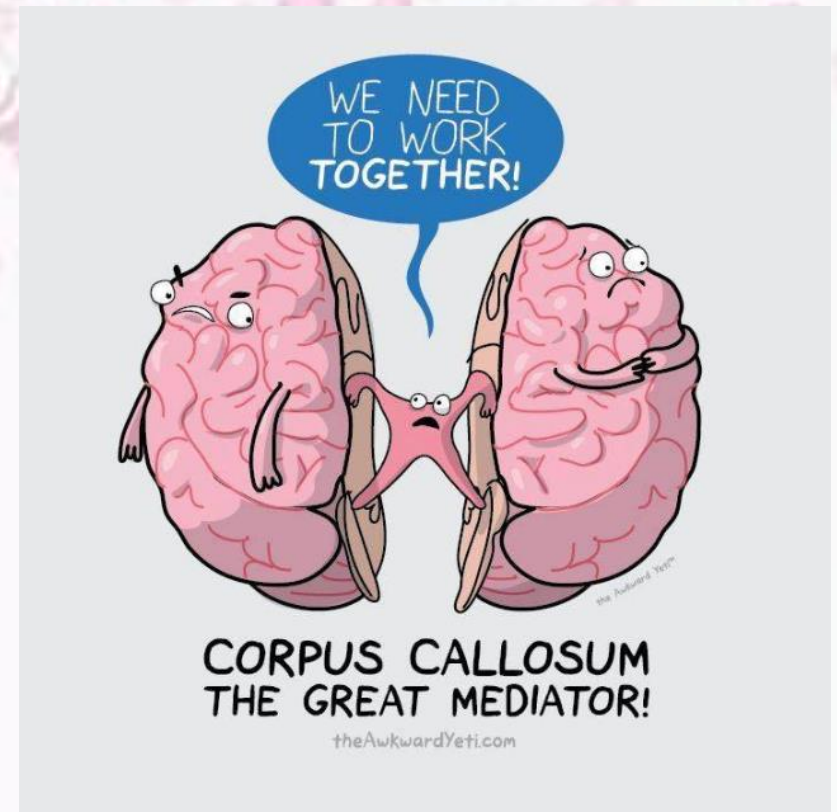
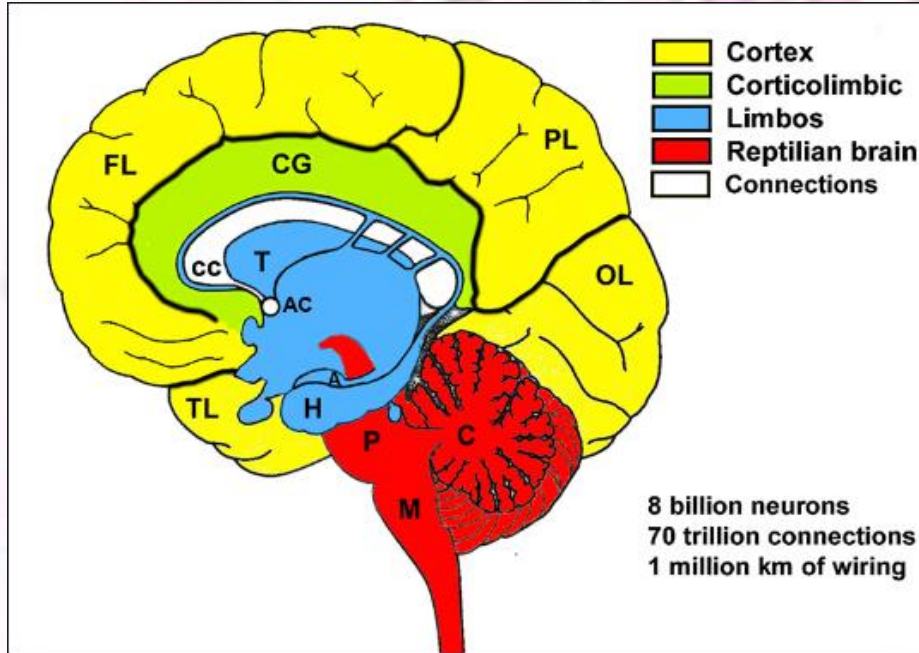

LIMBIC
SYSTEM

REPTILIAN
BRAIN

shutterstock.com • 1251281611

"Taking the high road"

Happiness is a state of mind.

TUNTEIDEN SÄÄTELY

1. Tunteen aiheuttava tapahtuma (0 ms)

2. Tunnepiirteiden arviointi (120-170 ms)

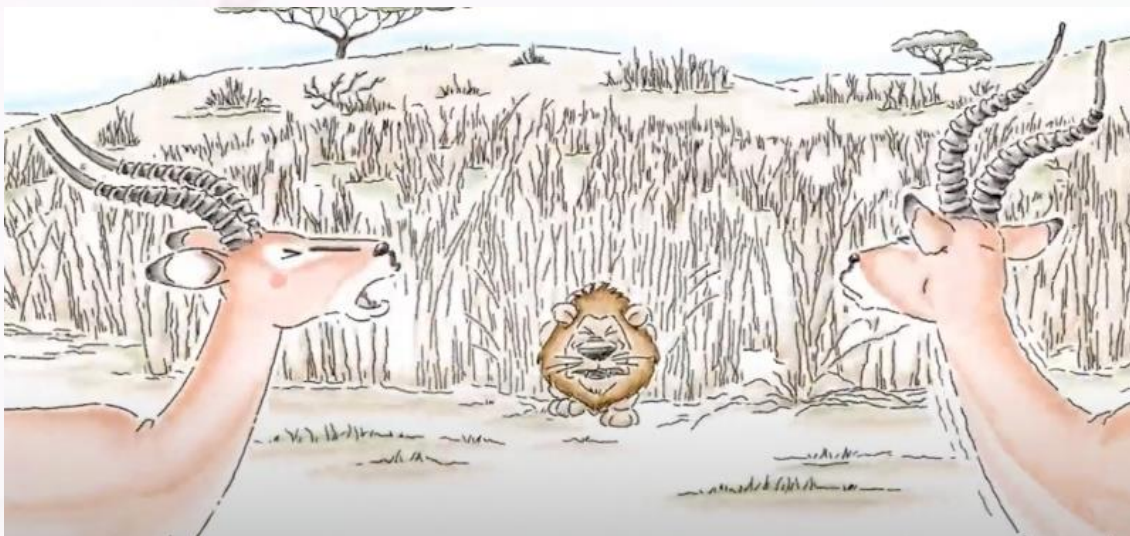
3. Virinnyt tunnereaktio (~ 300 ms)

Keskushermosto
Kehon tila
Käyttäytyminen
Tunneilmaisut
Tunnekokemus

Kognitio, motivaatio ja tavoitteet

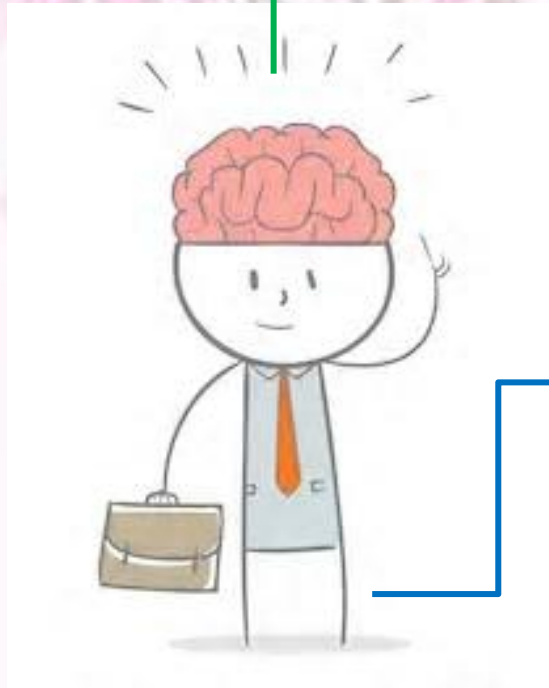
MIELIALA

Välittäjäaineet ja hormonit

- Serotoniini (perustyytyväisyys)
- Dopamiini (mielihyvä)
- Adrenaliini (hyökkäys)

- Kortisoli (stressi)
- Endorfiini (hetken euforia)
- Oksitosiini (tunneyhteys)

Stressi

When you've slept for 2 hours and think that coffee will help.


```
graph TD; A[Tietoinen tunnetyöskentely] --- B[Itselfe terveellisin ruokavalio]; B --- C[Riittävän (arki)liikunnan saaminen]; C --- D[Elimistön arvojen tietäminen]; D --- E[Uniaikojen vaaliminen]; E --- F[Ruutuajan rajaaminen]; F --- A;
```

Tietoinen
tunnetyöskentely

Ruutuajan
rajaaminen

Itselfe terveellisin
ruokavalio

Uniaikojen
vaaliminen

Riittävän
(arki)liikunnan
saaminen

Elimistön arvojen
tietäminen

Kiitos!

Mirja Kögäs

Äiti (Mihku 10v. Ja Minea 8v.)

Filosofian tohtori (Lapin yliopisto)

Varhaiskasvatuksen yliopistonlehtori

(Helsingin yliopisto)

Freelance -kouluttaja

Moodmetric-valmentaja (Vigorefe Oy)

Tietokirjailija (PS- kustannus)

mirja.kongas@helsinki.fi

p.02941 29671

mimmukupulisaja@gmail.com

p.0504641404

IF YOU HANG OUT WITH
ME FOR TOO LONG I'LL
BRAINWASH YOU INTO
BELIEVING IN YOURSELF
AND KNOWING YOU CAN
ACHIEVE ANYTHING.

Academics will either reply to your email within the same minute it is received, or in eleven months.